

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЯШЕЛ ҮЗЭН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
ОЛЫ АЧАСЫР АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

2021 елның 16 августы

№54

Олы Ачасыр авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартында 30 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Ачасыр авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы нигезләмә»гә үзгәрешләр кертү хакында (ТР ЗМР Олы Ачасыр авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 апрелендәге 35 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән)

Россия Федерациясе Урман кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында 2003 елның 6 октябрэндәге 131-ФЗ номерлы Федераль законы, «Әйләнә-тирә мохитне саклау турында» 2002 елның 10 гыйнварындагы 7-ФЗ номерлы Федераль закон, Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы «Олы Ачасыр авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә, Олы Ачасыр авыл жирлеге территориясендә яшел үсентеләрне рациональ файдалану, саклау һәм янадан житештерү максатларында, Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның шәхси милкендәге жирләргә кермәгән жирләрне билгеләү турында Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Ачасыр авыл жирлеге Советы **каrar кабул итте:**

1. Олы Ачасыр авыл жирлеге Советының 2021 елның 4 мартында 30 номерлы карары белән расланган «Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Ачасыр авыл жирлеге территориясендә Россия Федерациясе дәүләт урман фонды жирләренә һәм физик һәм юридик затларның хосусый милкендәге жирләргә кермәгән яшел үсентеләр кисү тәртибе турындагы (ТР ЗМР Олы Ачасыр авыл жирлеге Советының 2021 елның 16 апрелендәге 35 номерлы карары белән кертелгән үзгәрешләр белән) нигезләмә»гә түбәндәге үзгәрешләрне кертәргә:

1.1. 1 статьяның алтынчы абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«Агач - 8 см. дан да ким булмаган төсле үсемлек»

1.2. 1 статьяның унөченче абзацын түбәндәге редакциядә бәян итәргә:
«Компенсация ягыннан яшелләндерү - юк ителгән яки зыян күргән яшел үсентеләр урынына яңадан утырту һәм аларны тулысынча үсеп китүгә кадәр саклап калу.»

1.3. 3.4.3 пунктың түбәндәге редакциядә бәян итәргә:

«3.4.3. киселгән агач өчен түләүне (түләү) исәпләү. Киселгән агач өчен түләү Олы Ачасыр авыл жирлеге Советы карары белән расланган яшел утыртмаларның бәясен исәпләү һәм компенсацион яшелләндерү методикасы нигезендә исәпләнә.

Югарыда күрсәтелгән эшләрне башкару гариза бирүче хисабына башкарыла.
Рөхсәтнең гамәлдә булу срогы - 90 көн.»

1.4. 3.14 пунктны төшереп калдырырга.

2. Ташлана торган яшел утыртмаларның бәясен исәпләү һәм компенсацион яшелләндерүне үткөрү методикасын раслау (1 нче кушымта).

3. Әлеге карарны Интернет челтәренә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре составындагы Зеленодольск муниципаль районы мәгълүмат сайтында (<http://zelenodolsk.tatarstan.ru>), шулай ук Олы Ачасыр авыл жирлеге мәгълүмат стендларында: Олы Ачасыр авылы, Үзәк урамы, 46 йорт (жирлек хакимияте бинасы), Олы Ачасыр авылы, Кооператив урамы, 26 йорт (авыл мәдәният йорты бинасы) урнаштырырга.

**Олы Ачасыр авыл жирлеге
башлыгы, Совет рәисе**

М.Г. Гатиятуллин

КИСЕЛӘ ТОРГАН ЯШЕЛ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН ИСӘПЛӘУ КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ ҮТКӘРҮ ТӘРТИБЕ МЕТОДИКАСЫ

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Методика Татарстан Республикасы Зеленодольск муниципаль районы Олы Ачасыр авыл жирлеге бюджетына Олы Ачасыр авыл жирлеге территориясендә урнашкан яшел үсентеләрне зарарлау яки юк итү очракларында компенсацион яшелләндрерү өчен кертелергә тиешле түләүләрне исәпләү өчен билгеләнгән.

1.2. Методика кулланыла:

- Олы Ачасыр авыл жирлеге территориясендә яшел үсентелергә кагылышлы хужалык эшчәнлеген тормышка ашырганда барлыкка килергә мөмкин булган потенциал зыяны бәяләү өчен инвестиция проектларының әйләнә - тирә мохиткә йогынтысын бәяләү һәм аларның экологик экспертизасын әзерләү процессында;

- яшел үсентеләрне дөрес кискән (сүтелгән) өчен түләү күләмен исәпләгәндә;

- яшел үсентеләрне мәжбүри күчереп утыртканда (яшел үсентеләрнең 1/2 өлеше);

- Олы Ачасыр авыл жирлеге территориясендә яшел утыртмаларның бәясен билгеләү белән бәйле башка очракларда.

1.3. Яшел үсентеләрне сүтү (кисү) белән китерелә торган зыян яшел утыртмаларның урнашу урыны, яшелләндрерү объектларының экологик һәм социаль әһәмияте кебек факторларның әһәмиятенә йогынтысын исәпкә алып исәпләнә.

1.4. Законсыз кисү, юк итү, зыян китерү, казып алу өчен гаепле затлар гамәлдәге законнар нигезендә жаваплы. Законда билгеләнгән тәртиптә салына торган административ яки жинаять жөзасын үтәү гаепле затларны әйләнә-тирә мохиткә зыяны тулысынча каплаудан азат итми.

Агач, куаклар һәм лиан үстерүгә, шулай ук аларны юкка чыгарылган яки зыян күргән яшкә кадәр тәрбияләү белән бәйле чыгымнар бәяләре һәм нормативлары агач, куакларның (Сбц) төп төрләрән юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) яшел утыртмаларны юк иткәндә (кискәндә) компенсация бәясен исәпләү методикасы нигезендә исәпләп чыгарылган төп төрләрәнәң эквивалент база бәяләре белән билгеләнә.

1.5. Натураль рәвештә яшелләндрерү торак пункт территориясендә үткәерелә, анда Яшел утыртмаларга зыян китерү яки юк итү күздә тотыла яисә юкка чыгарыла, юкка чыгарыла торган агачлар, куаклар саны зарарланган яки юк ителгән агачлар, куаклар саныннан ким була алмый, ә булдырыла торган газон, чөчөк мөйданы зарарланган яисә юк ителгән газон, чөчөк түтәлләрә, табигый үлән катламы мөйданыннан ким була алмый.

Акчалата рәвештә компенсацион яшелләндрерү кызыксынучы зат тарафыннан юкка чыгарылган (киселгән, сүтелгән) һәм (яки) зыян күргән яшел үсентеләрнең (алга таба - яшел утыртмаларның компенсация бәясе) компенсацион бәясен түләү

юлы белән натураль рәвештә компенсацион яшелләндрүне гамәлгә ашыру мөмкин булмаганда гамәлгә ашырыла. Олы Ачасыр авыл жирлегә башкарма комитеты яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү һәм яшелләндрүнең компенсация бәясен исәпләү методикасы нигезендә яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләп чыгара.

2. ЯШЕЛ ҮСЕНТЕЛӘРНЕ КЛАССИФИКАЦИЯЛӘУ ҺӘМ ИДЕНТИФИКАЦИЯЛӘУ УТЫРТМАЛАРНЫҢ БӘЯСЕН БИЛГЕЛӘУ ӨЧЕН. КОМПЕНСАЦИОН ЯШЕЛЛӘНДЕРҮ

2.1. Төп төр яшел утыртмаларның компенсацион бәясен исәпләү өчен, функциональ билгеләнешенә һәм территорияләрнең урнашуына карамастан, үсемлекләрнең түбәндәге классификациясе кулланыла:

- яшеллек;
- куак;
- үләнле каплам (газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре).

2.2. Төрле агач һәм куаклар токымнары үз кыйммәтләре (декоратив үзлекләре) буенча төркемнәргә берләштерелә.

1 нче таблицада күрсәтелгән 4 төркем бүленә: ылыслы агачлар һәм куаклар; 1 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аеруча кыйммәтле); 2 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар; 3 нче төркем яфраклы агачлар һәм куаклар (аз кыйммәтле).

1 таблицада санап үтелмәгән агач һәм куаклар токымнары тиешле төркемгә охшаш билгеләр буенча тиңләштерелә.

Агач һәм куакларны аларның кыйммәтләре буенча бүлү
(декоратив үзлекләре)

Ылыслы агачлар һәм куаклар	Яфраклы агачлар һәм куаклар		
	1 нче группа	2 нче группа	3 нче группа
Чыршы, кедр, карагач, пихта, нарат, туя, можжевельник, тис, башка ылыслы токымнар	Ак экэт, амурский бархат, вяз, имән, ива (Ак, вавилонская, остролистная, рус), каштан конский, клен (ясенелист кленынан тыш), юкэ, лох, чикләвек, ясень; куаклар: самшит, бирючина (бигрэк тә пестролист формалары), форзиция, рододендрон, киң яфраклы токымнар	Каен, боярышник (штамб формасы), жилэк-жимеш декоратив (алма, слива, груша, абрикос һ. б.), милэш, тирэк (Ак, Берлин, Канада, кара, пирамидаль), шомырт; куаклар: спирея, боярышник, карлык, куыкчы	Тал агачы (1 нче төркемдә күрсәтелгәннәрдән тыш), ясенелист, ольха, усак агачы, тополь (бальзамик); куак: арония, крушина, бересклет, кыргый үсүче куак таллары, башка яфраклы токымнар

Агачның кыйммәте төркемнә һәм кәүсә диаметрына карап коэффициенты
кыйммәтләре әһәмияте

№ п/п	Яшелләнделерелгән территорияләрнең үсемлекләрен классификацияләү	Диаметрлары, см	Агачның кыйммәте коэффициенты, Кцд
Ылыслы токымнар			
1.	Ылыслы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
Яфраклы токымнар			
2.	1нче группа яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,2
3.	2нче группа яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	1,0
4.	3нче группа яфраклы агачлар	6,0-12 см	0,6
		12,1-24 см	0,8
		24,1-40 см	1,0
		40,1 и более см	0,8

2.3. Агачлар шуклап исәпләнә. Әгәр агач тамыры муенынан 1,3 м биеклектә 8 см диаметрлы берничә кәүсә булса, исәп-хисапта һәр кәүсә аерым исәпкә алына. Өрәңге ясенелистный булу-булмауга карамастан бер агач дип санарга, бер кәүсә тамырыннан үскән булса.

2.4. Төркемнәрдә куаклар шуклап исәпләнә. Шәһәр читендәге киселә торган куакларның 2 рәтле булган очракта – погонный метрга 5 куак исәбеннән, 1 рәтле булган очракта 3 куак исәбеннән билгеләнә.

2.5. Үзе үсеп чыккан агачлар һәм куаклар (бердәм сомкнутый полог барлыкка китерә торган үзе үсеп чыккан токымлы агачлар һәм (яки) куаклар) үсемлекләре саны һәр 100 кв. м. га 20 агач исәбеннән билгеләнә.

2.6. Үзе үсеп чыккан агачларның 3нче төркеменә караган һәм 5 см диаметрлы кәүсә диаметрында житмәгән үзе үсеп чыккан агачлар компенсация бәясен исәпләгәндә исәпкә алынмый.

2.7. Газоннар һәм табигый үлән үсемлекләре саны квадрат метр мәйданнан чыгып билгеләнә.

3. Юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) яшел үсентеләрне зарарлаган очракта компенсация бәясен исәпләү

Компенсация бәясе - зарарланган яки юк ителгән вакытта аларның кыйммәтләрен, шул исәптән яшел үсентеләрне булдыруга һәм карап тотуга киткән чыгымнарны да кертеп, юкка чыгарыла торган яшел үсентеләргә ирешү өчен кирәкле һәм житәрлек булган чыгымнарны да кертеп, исәпкә алу өчен билгеләнә торган яшел үсентеләрне бәяләү.

3.1. Яшел утыртмаларның компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{кс} = S_{кс1}$, кайда:

$S_{кс}$ - яшел үсентеләрнең компенсация бәясе, сум.;

$S_{кс1}$ төр яшел үсентеләрнең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы) компенсация бәясе, сум.

3.2. Яшел утыртмаларның аерым төрләренең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән покры, чәчәклекләр) компенсация бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{кс1} = (S_{бц} \times K_{Кнорм} \times K_{Кантр} \times K_{Ксост}) \times N$, кайда:

$S_{кс1}$ төр яшел үсентеләрнең (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән капламы, чәчәк түтәлләре) компенсация бәясе, сум.;

$S_{бц}$ - төп агач, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләренең база бәяләре (1 агач, 1 куак, 1 погонлы тере калайның 1 кв. метры, 1 кв. метры, газон 1 кв. метры, чәчәк түтәлләре), сум.;

$K_{з}$ - яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты;

Торак пунктларны яшел үсентеләр белән тәэмин итү коэффициенты;

Кантр-торак пунктның антропоген йөкләнеше коэффициенты;

$K_{в}$ -яшел утыртмаларның су саклау кыйммәтенә төзәтмәләр коэффициенты (су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты);

$K_{сост}$ - яшел утыртмаларның сыйфатлы торышына төзәтмәләр коэффициенты;

N -I төрдәге (агачлар, куаклар, газон, табигый үлән катламы, чәчәклекләр), юк ителгә тиешле яшел үсентеләр саны, шт., п. м, кв. м.

3.3. Төзәтү коэффициентларының әһәмияте:

3.3.1. $K_{з}$ - яшел утыртмаларның социаль-экологик әһәмиятенә төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның социаль, тарихи-мәдәни һәм табигатьне саклау әһәмиятен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5 - төбәк һәм жирле әһәмияттәге махсус сакланылучы табигать территорияләре һәм рекреацион зоналар өчен;

1,5 - торак зоналар өчен;

0,7 - территориаль планлаштыру һәм шәһәр төзелешен зоналаштыру документлары нигезендә торак пунктлар жирләре составына керүче башка территорияләр өчен.

Торак пунктларның яшел үсентеләр белән тәмин ителеше нормасы - коэффициенты торак пунктлар өчен гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр майданы нормативларыннан чыгып билгеләнә.

Билгеләнә:

1 - гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр майданы нормативын үтгәндә, 1 нче йорт, анда яшелләндерүнең өлеше $D - D = S_{\text{факт}} / \text{нормалар}$, кайда:

$S_{\text{факт}}$ - торак пунктның бер кешесенә туры килә торган гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләрнең факттагы майданы.

Норма - торак пунктның бер кешесенә гомуми файдаланудагы яшелләндерелгән территорияләр майданы нормативы, м :

1,2 - каршындагы $0,5 < D < 1$;

1,4 - каршындагы $0 < D < 0,5$.

Кантр - торак пунктларның антропоген йөкләнеше коэффициенты кешенең әйләнә-тирә мохиткә хужалык эшчәнлегенең йогынтысы дәрәжәсен исәпкә ала

Билгеләнә:

1 - сәнәгать һәм фәнни-белем бирү зонасы өчен;

0,9 - инновацион зонаның үсеше;

0,7 - урман сәнәгате һәм агросәнәгать зонасы өчен.

Кв - су саклау зонасына төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның су саклау функцияләрен исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

2,5 - яр буе зонасында урнашкан яшел үсентеләр өчен;

1,8 - ачык сулык саклау зонасында (сулык) урнашкан яшел үсентеләр өчен-1,0-калган территорияләр өчен.

Ксост - яшел утыртмаларның хәзерге торышына төзәтмәләр коэффициенты яшел утыртмаларның факттагы торышын исәпкә ала һәм күләмдә билгеләнә:

1,0 - яшел үсентеләр өчен яхшы хәлдә;

0,5 - яшел үсентеләр өчен канәгатьләнәрлек хәлдә;

0,2 - яшел үсентеләр канәгатьләнәрлек хәлдә түгел.

Юк ителгән яшел утыртмаларның факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаганда, $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.2. Юкка чыгарылган (киселгән, жимерелгән) яшел утыртмаларның төр составын һәм факттагы торышын билгеләү мөмкин булмаган очракта, зыян күләмен исәпләү яфраклы агачларның (аеруча кыйммәтле) 1 нче төркемененң максималь бәяләү бәясе буенча үткәрелә һәм $K_{\text{сост}} = 1$ кабул ителә.

3.3.3. Үсешне туктатуга китерми торган агач һәм куакларга зыян килгәндә, зыян салынган агачның яисә яшелләндерү объектының компенсация бәясеннән 0,5% күләмдә исәпләнә. Яшел үсентеләрне үз белдегә белән сүткән очракта зыян 5 тапкыр күләмдә исәпләнә. Сүтелгән яки зыян күргән утыртмаларның бәясе күрсәтелгән кагыйдәләргә туры китереп исәпләнә.

3.4. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен исәпләү нормативлары яшелләндерү объектларын төзү

3.4.1. Яшел утыртмаларның һәм яшеллэндерү объектларының компенсация бәясен исәпләү нормативлары өчен яшел утыртмаларның база бәяләре кабул ителә.

3.4.2. Агачның база бәясе, токымыннан чыгып, түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$$Сбцд = (Спд_j + Суд \times Квпд) \times Кцд, \text{ кайда:}$$

Сбцд - база бәясе бер агач агымдагы чорга, сум.;

Спд - агымдагы чорга утырту материалының (агачның) бәясен исәпкә алып, бер агач утыртуның смета бәясе-сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

j - агач токымнары төркеме аларның кыйммәтләре буенча (1 таблица нигезендә билгеләнә):

ылыслы агачлар һәм куаклар өчен - 7,

1 нче һәм 2 нче төркем-5 нче группа яфраклы агачлар һәм куаклар өчен,

3 нче төркемдәге яфраклы агачлар һәм куаклар өчен-2.

Суд-агымдагы чорга бер агачны карауның смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Квд-агымдагы чорга агачларны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны;

Кцд-агач кыйммәтләренен коэффициенты (1, 2 таблицалар нигезендә билгеләнә).

3.4.3. Бер куакның, тере шәһәрнең 1 погонлы 1 метрының база бәясе формула буенча билгеләнә:

$$Сбцк = Спк + Сук \times Квпк, \text{ кайда:}$$

Сбцк - бер куакның база бәясе, агымдагы чорга 1 метр тере табигатьнең 1 метры, сум.;

Спк - агымдагы чорга утырту материалының (куакның) бәясен исәпкә алып, бер куак утыртуның смета бәясе, 1 погонлы Тере шәһәр метры, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

- Куак өчен еллык карауның смета бәясе, агымдагы чорга тере шәһәрнең 1 погонлы метры, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Кпк-бер куакны торгызу чыгымнарын исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны, агымдагы чорга 1 погонлы тере чишмә метры.

Юк ителә торган (киселә торган, киселә торган) яшел үсентеләр өчен компенсацияне исәпләгәндә исәпкә алына торган еллар саны:

агачлар өчен - 3 ел;

куаклар өчен-1 ел;

газоннар һәм чәчәкләр өчен-1 ел.

3.4.4. Үлән катламының база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә::

$$Сбцт = Спт + Сут, \text{ где:}$$

Сбцт - агымдагы чорга 1 квадрат метр үлән катламының база бәясе - сум.;

Спд-агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр газон жайланмасының смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә);

Агымдагы чорга газонның 1 квадрат метрына еллык карауның тәүлеклек смета бәясе, сум (әлеге методикага кушымта нигезендә билгеләнә).

3.4.5. Чэчэклекнең база бәясе түбәндәге формула буенча билгеләнә:

$S_{бц} = S_{пц} + S_{уц}$, кайда:

$S_{бц}$ - агымдагы чорга 1 квадрат метр чэчэклекнең база бәясе - сум.;

$S_{пц}$ - агымдагы чорга утырту материалының бәясен исәпкә алып, 1 квадрат метр чэчэклек урнаштыруның смета бәясе - сум.;

$S_{уц}$ - агымдагы чорга 1 квадрат метр чэчэклек карауның смета бәясе - сум.

Исәпләү өчен кулланыла торган
яшел утыртмаларның компенсация бәясе күрсәткечләр

Яшел үсентеләрне классификацияләү (ЗН)	Яшел утыртмаларның төре (тибы)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә ЗН булдыру буенча эшләрнең бәясе (сум) НДС белән (сум)	Утырту материалының бәясе 2019 елның 4 кварталы бәяләрендә НДС белән бәяләнгән (сум)	Утырту материалының бәясен исәпкә алып, утыртуның смета бәясе (сум)	2019 елның 4 кварталы бәяләрендә еллык карауның смета бәясе НДС белән (сум)
1	2	3	4	5	6
Ылыслы агачлар 1 бер.	- чәнечкеле чыршы	1577,77	1104,94	2682,71	1278
	- туя	1577,77	650,37	2228,14	1278
	- гади нарат	1577,77	265,65	1843,42	1278
Агачлар төркем берәмлек I 1	- каштан	1577,77	3894,80	5472,57	1278
	- гади карама	1577,77	2035,35	3613,12	1278
	- төрле яфраклы юкә	1577,77	1559,01	3136,78	1278
	- очлы яфраклы өрәңге	1577,77	1469,30	3047,07	1278
	- корычагач	1577,77	606,71	2184,48	1278
	- чикләвек	1577,77	219,49	1797,26	1278
Агачлар төркем берәмлек II 1	- алмагач	1577,77	249,91	1827,68	1278
	- миләш	1577,77	227,91	1805,68	1278
	- дүләнә	1577,77	1956,78	3534,55	1278
	- каен	1577,77	841,95	2419,72	1278
	- шомырт	1577,77	2596,59	4174,36	1278
	- тирәк	1577,77	1473,33	3051,1	1278
Агачлар III	- тал	1577,77	472,96	2050,73	1278

төркем берәмлек	1				
Куаклар 1 берәмлек					
- ылыслылар	артыш	1577,77	309,41	1887,18	1278
	- дүләнә	1577,77	555,42	2133,19	1278
	- барбарис	1577,77	177,92	1755,69	1278
	- сары әкәт	1577,77	199,34	1777,11	1278
Газон, табигый үлән катламы, чәчәк түтәлләре, кв. м	Гади газон, чәчәк түтәлләре	160,80	64,8	225,60	295,2

* Яшел утыртмаларны алганда зыян (зыян) күләме алдагы чорда товарларга (эшләргә, хезмәт күрсәтүләргә) куллану бәяләренәң үзгәрүен исәпкә алучы коэффициент – дефлятор коэффициентын исәпкә алып үзгәртеләргә тиеш.

4. ЯШЕЛЛӘНДЕРҮДӘН АЛЫНГАН АКЧАЛАРНЫ КЕРТҮ ҺӘМ КУЛЛАНУ ТӘРТИБЕ КОМПЕНСАЦИЯСЕ

5.1. Киселә торган яшел үсентеләр өчен акча хисабыннан барлыкка килә:

- киселгән яшел үсентеләр өчен түләү бәясе;
- яшел утыртмаларның законсыз киселүенә китерелгән зыянны каплау (компенсацияләү);
- яшел үсентеләргә зыян китергән өчен административ хокук бозулар турындагы законнар нигезендә алына торган штрафлар;
- гражданнарның һәм юридик затларның, шул исәптән чит ил затларының, яшел үсентеләргә яклау һәм үстерү максатларына иреккә кертемнәре;
- башка чыганақлардан керү.

4.2. Яшел үсентеләргә юк иткәндә (кисү, сүтү) һәм (яки) зыян күргәндә, шулай ук яшелләндерүдән алынган компенсация акчалары Зеленодольск муниципаль районы Олы Ачасыр авыл җирлегенә бюджетна керә.

4.3. Яшел утыртмаларның компенсация бәясен кертүдән алынган акчалар өстенлеккә тәртиптә юкка чыгарылган яки зыян күргән яшел үсентеләргә яңадан торгызуга, шулай ук түбәндәге төр эшләргә финанслау татыла:

- гомуми кулланылыштагы яшелләндерү объектларының гамәлдәге яшел утыртмаларын карап тоту һәм реконструкцияләү;
- үсентеләргә һәм орлыкларны, уңдырышлы грунтны сатып алу, утырту материалын китерү, туфрак әзерләү, агач һәм куаклар утырту, газон һәм чәчәкләр урнаштыру;
- яшелләндерү чараларын гамәлгә ашыру өчен махсус техника сатып алу (утырту, су сибү, күчәрәп утырту, чабу һ.б.) һәм яшелләндерү өлкәсендә башка максатларда.